

ZGODNJA

DANIČICA.

Katolišk cerkven list.

List 12.

V četrtek 23. sušca 1854.

Tečaj VII.

Česena si Maria!

Ko v jasnim pasu primiglja
Ze zvezdice daničica,
Se čuje milo že zvonjenje,
Marii čast in počesenje: —
In z zlato zoro vse časti:
„Česena si Maria ti!“

Ko višej sije solnčice,
Vzdiguje se, na poldne gre,
Se čuje zopet nam zvonjenje,
Marii čast in počesenje: —
Čez hrib in plan se oglasi:
„Česena si Maria ti!“

In kadar solnčice ljubo
Nam za goró žari slovo,
Se glasno čuje še zvonjenje,
Marii čast in počesenje: —
V večernim hladu se glasi:
„Česena si Maria ti!“

„Česena si Maria ti!“
Naj se glasi do krajev dni,
Naj vedno čuje se zvonjenje,
Marii čast in počesenje: —
Nebo in zemlja naj glasi:
„Česena si Maria ti!“

A. Praprotnik.

Pismo gospod J. Lapa, misionarja v srednji Afriki; (pisano v Hartumu 15. prosenca 1854.)

V tem pismu je popisano popotovanje od Aleksandrije do Koroskiga; ker je pa popotvanje od Aleksandrije do Kaire bravcam Danice že iz pisem gospoda Je rana znano, in prostora primanjkuje, iz imenovaniga pisma tukej le to posnamemo, kar se je popotnikom od Kaire do Koroskiga imenitnisiga prigodilo.

„Mesto (Kaira) je veliko, ima 300,000 duš in brez števila mošej in minaret (turnov), ki visoko čez hiše kupé in dovolj pričajo, de v njem večidel mohamedanci prebivajo. Po mestu se pa nisim kej sprehajal, ker je bila med visokimi in gostimi hišami večidel osmrajena sapa in strašna soparica. Nekiga dne se nekoliko dalje v turško predmestje podam; kar se mi začne po glavi vertéti, in se zdajci vernem. Obiskal sim pa dva veliko imenitniša kraja memo mestnih ulic, namreč Mariino drevo in Mariino duplino. Drevo je, kakor sploh terdijo, še vedno ravno tisto, pod katerim sta Marija in Jožef z detetam Jezusam počivala. Že oči povedó, de je to drevo silno staro deblo divje smokve. Na to drevo se spravim, vejo odrežem in jo sabo domu nesem. Je pa Mariino drevo proti vshodu od Kaire okoli pol druge ure na lepim prostoru sredi lepiga verta iz rožmarinovih germov. Toliko rožmarina se svoj živi dan nisim vidil. Nekoliko njegovih vejic sim tudi sabo vzel. Na vprašanje, kako deleč de je od Kaire do Jeruzalema, so mi odgovorili: 26 dni, pa le, ako se na kameilah jezdari. Iz tega se vidi, kako dolgo in težavno pot sta Jožef in Marija na Egiptovsko imela. — Mariina duplina je pa ravno nasproti, namreč proti zahodu od sedanje Kaire, v tako imenovani stari Kairi, okoli piéle ure deleč. Pravijo, de je sveta družina 7 let v ti duplini prebivala. Zdaj je kakor podzemeljska kapela napravljena. Gré se pa vanjo po več stopnicah; nad njo je cerkvice raz-

kolniških gregov. Ker je duplina nizka, rada voda pristopi, posebno, kadar se Nil naraša, in ravno takrat, ko sim jaz v duplino prišel, je bila v nji voda en čevelj globoka. Sezul sim se in tako do tje pribredel, kjer je ljubi Zveličar ležal, kakor pripovedujejo. Zaznamovan je ta kraj z belim štirivoglatim kamnam, ki mu je v sredi križ zarezan. Je pa ta kamen v prostorni votlini in precej pred njo je altar, kjer se tudi lahko mašuje, se vé de čé je kapela suha. Med votlino in altarjem je malana podoba na lesu narejena, ki bég svete družine na Egiptovsko pred oči stavi; pa mal se komaj se nekoliko pozná. V spomin sim si nekoliko tega lesa odrezal. Veselil sim se kraj viditi, kjer sta Jožef in Marija z detetam Jezusam nekđaj hodila. Od dupline skoz silno ozke ulice stare Kaire gredé sim sam pri sebi mislil: Po ti — po ravni ti poti, kjer sim zdaj, je sveta družina gotovo prav velikrat hodila. — Rad bi se bil tudi k veličanskim pilam (piramidam) podal, pa sim vedno odlašal, ker se mi je predeleč zdelo; poslednjič pa ni več časa bilo. Kairo smo 3. kozoperska proti večeru zapustili in s 4 ladjami dalje šli. Nar pervo smo jadrili memo otoka „Roda“, ki ima kakor lep vert mnogotero drevje in germovje. Pravijo, de je bil tukaj vert Faraonove hčere, ki je bila Mozesa v bičnatim jerbasciku našla. Ko se iz mesta pride, se vidijo ob Nilovih bregovih lepi verti in lepe poslopja. Posebno prijeten je ta pogled z ladije sredi reke. Ta vožnja po vodi med poslopji me je opominjala vožnje po velikim vodotoku v Benetkah; le ta razloček je, de se tukaj poslopja v veliko večí daljavi vidijo, ker je Nil močno širok. Na levim bregu se zdaj prično datelnovi gojzdi, ki se več ur deleč razprostirajo; za datelnovimi palmami nekoliko dalje se pušava vidi. — 4. kozop. ob 8 zjutraj smo bili nar bližejji piramidam; gledal sim jih skoz daljnoglednik; strašno velike so, bolj podobne goram, kakor zidovju. Zdaj so že v pušavi in večidel s peskam obsute. Ob 9. zjutraj smo zopet Kairo zagledali. Vidili smo grad, veliko novo mošejo na gori, in spodaj kalifovsko grobovje. Od grada proti vshodu se gore razprostirajo, poleg kterih so mende Izraelci iz Egipta šli. — 5. kozop. smo na prod zadeli, in skoraj vsa bližnja vas je mogla na pomoč priti, de se je ladija zopet odrinila. — 6. kozop. zjutraj smo se memo Fesne peljali. V okolici se vidijo zelene polja z duro obsejane. Ob Nilu se na levici višina deleč deleč razteguje. Ob petih popoldne smo na hribu Teiru samostan častitih Maronitov zagledali, ki se pa od družih hiš, iz blata ali nežganih opek narejenih, nič ne loči, le veči je, — pač velika revšina! —

7. kozop. smo se še vedno tik višine peljali. Neizrečeno veliko votlin se vidi v skalovju; so pa te votline grobi starih Egipčanov. — 8. kozop. zjutraj je našo ladijo, ki je bila močno obložena, velik veter s tako silo v blato zagnal, da jo brodniki z vsem perzadevanjem niso mogli iz njega spraviti. Toraj je poglavar na ladii poslednjič primoran bil, po ljudi v pomoč poslati, akoravno je bil popred v nejevolji rekel, da ne bo po ljudi poslal, ko bi mu bilo tudi 60 let tukaj ostati. Kmalo popoldne smo srečali nekiga mizarja, ki je iz Hartuma v Kairo šel. Imel je sabo dve lepi žirafi in kožo nilskiga konja. Radovednost nas je gnala na njegovo ladijo, ogledovat jih. Povedal nam je tudi, da bomo gosp. Milharčica težko še živiga dobili. 9. kozop. v nedeljo sim zopet maševal, in sicer v katoliški cerkvi v Ahminu. Pa kolika revšnja je v ti cerkvi! Vsa mašna oprava je bila tolikanj umazana, da nisim vedil, ali bi se spodobilo maševati ali ne. Pa spomnivši se, kako revno prebivanje je naš Gospod v otročjih letih na Egiptovskim imel in z njo zadovoljna bil, sim vendar v Božjim imenu maševal. Rad bi bil ti cerkvi kaj mašne oprave daroval, ko bi bil premogel. Ob pol petih popoldne smo Girge dosegli, kjer je tudi katoliška cerkev, in sicer nekoliko lepši kakor v Ahminu; tudi cerkveno perilo je še dosti čedno. Zdaj sta tukaj dva Očeta. Ostali smo tukaj skoraj štiri dni, ker smo mogli kruha za daljno popotvanje čakati. Speklo se nam ga je za 725 piastrov (72½ gld.). Girge ima okoli 10,000 prebivavcov, med njimi 300 katoličanov. Mesto je, kakor sicer v zgornjim Egiptu, revno; okolica njegova mi je pa še precej vseč. Tudi polje je tukaj nekoliko boljši obdelano. Že iz tega se vidi, da tukaj več kristjanov prebiva. Ko smo hotli zgoraj tega mesta obstati, smo žalostno prigodbo vidili; neki mohamedanec je namreč v Nilovih valovih pojemal. Več ljudi je bilo na bregu, jim pa za nesrečnega ni bilo kaj mar. Poprašani, zakaj de mu nočejo pomagati, prav merzlo odgovorč: sej je tat! Take misli ima tedaj mohamedanec! — Viditi, da mora nesrečnej tako konec vzeti, sim že hotel storiti, kar naj duhoven v tacih okolišinah stori; ali mislil sim si: ti nisi kersen, jaz ne morem nič storiti, — toraj sim ta žalostni prigodek le milo gledal. Natihama sim pa vendar Marijo prosil, da bi ne pripustila, da bi zdaj konec vzela, ker se bo morebiti še spreobernal. Dolgo časa smo za njim gledali, ko ga je dereča reka dalje nesla, dokler nam ni spred oči zginil. Mislil sim si toraj, da mu nalaš niso hotli pomagati. Ali na unim koncu mesta mu je čola v pomoč prišel in ga rešil. Morebiti je bil njegov rešnik eden zmed 300 kristjanov? Bodi si kdor koli, lepo je bilo njegovo delo! Poslednji dan me je sreča došla, da sim arabljanko obhajal. — 13. kozop. po devetih zjutraj smo dalje jadriti; ali voznja je bila počasna, ker je bila tina, in sicer 14. in 15. kozop. tako velika, da nismo mogli dalje priti. Ta dolgi čas je laške zidarje nagnal zvečer v goro, da bi kakšno hijeno ustrelili; pa se jim ni nobena prikazala. Téh žival je pa tukaj silno veliko; kjer imajo ljudje kumare, dinje, morajo zakuriti in po noči čuti, če ne hijene vse požró. Nilski konji pa po polju še večí škodo delajo, ki se pa še le od Berbera dalje dobé. — 15. kozop. se je nebo začelo oblačiti: že sim dežja pričakoval, ali oblaki so kmalo zginili. O ti priliki opomnim, da od odhoda iz Ljubljane še nisim dežja vidil; le v Kairi je iz oblaka, ki se je nad mestam podil, nekoliko kapljalo, pa le na nekim vertu pred

mestam. Dostikrat sim si mislil: kdo vé, kolikrat je že domá dež šel; tukaj imamo pa vedno jasne dni; in ravno zdaj, ko to pišem, kako hudo mraz je tam, tukaj v Hartumu je pa 28° R. v senci, in 40° R. na solncu. Pozimi je tadaj tukaj še bolj vroče, kakor na Kranjskim v nar hujšim poletju; posebno solnce tukaj veliko huje pripeka. Ali tukaj se vročina tolikanj ne čuti, kolikor v Evropi; v Koroskim je bilo še bolj vroče, v senci 30° R. in na solncu 44° R.; vendar jaz veliciga razločka nisim zamerkal; nar huje je bilo v Aleksandrii. — 16. kozop. so brodnarji začeli ladijo vleči; ali verv sejim preterga, in valovi nas imajo v svoji oblasti, vésel ni, pa tudi té bi nič ne bile pomagale, ker je bila težka ladija na silno dereči in globoki vodi. Tu se korist in dobrotnost močniga vetra na Nilu spoznava, in tudi, kako de se brez njega sredi dereče reke celo nič početi ne dá. O ti priliki je Daninger, ki je pri odhodu našo ladijo zapustil, na bregu ostal, in brez skerbi dalje šel misleč, da se bo pozneje in bolj zgoraj na našo ladijo podal. Ali veter nas je, ko se je bila verv utergala, na uni breg in deleč nazaj zagnal; ko bi ene zmed naših ladij na ravno tistim bregu še zadej ne bilo, ne vem, kako bi bili Daningerja na našo ladijo dobili. Ob desetih je pa vendar sapa začela ladijo dalje gnati. — 17. kozop. sim v Kénehi maševal. Nekoliko dalje od Kénehe smo obstali; jaz grem počivati, pa komaj zaspim, kar velik krik vstane; po koncu skočim; vse se giblje in jadra razpenja, močan veter vleče, in ladije po vodi dalje žene. — 18. kozop. ob enajstih zjutraj smo Nagádi dosegli. Tukaj je tudi katoliška cerkev, pa že eno leto brez mašnika, ki se je domú na Laško podal. Zdaj ima tam duhovno pastirstvo neki drugi misionar. Posebno me je razveselilo zvonenje opoldne v tem kraju, kar od Kaire do Hartuma nisim slišal. Ko se podamo v cerkev, na neko dvoriše pridemo, kar zagledamo na tléh veliko otrok, ki se uče brati in na plehastih tablicah s čertovnikom pisati. Kaj taciga je tukaj pač redko in gotovo le delo tukajšnjiga misionarja. — 19. kozop. zvečer smo se memo Luksora peljali. Na desnem bregu je bilo mesto Tebe. Radi bi bili spominke stariga imenitniga mesta ogledovali; ali močan veter začne pihati in radi se mu damo dalje gnati, ker je voznja tako preveč počasna. Okolica tega mesta je zdaj skoz in skoz pustotna; ko je mesto še slovelo, je pač moglo tukaj vse drugače biti. — 20. kozop. smo se memo Ermenta peljali, kjer je sladkornica; 21. ob devetih smo pa Edfu dosegli, kjer so razvaline ajdovskega tempelna, ki se tudi v več družih krajih dobé. Tukaj že velike mimoze ob bregu rastejo, ki so od deleč čespljam podobne, prav za prav pa niso nič družiga kakor ternje. Les je strašno terd in kerhek. Od Girge dalje tudi tako imenovane domske palme rastejo, ki deblo in vsako vejo dvojé, in njih sad niso datelni, ampak terde košice, iz kterih v Jeruzalemu molke delajo. Prave palme pa, ki se že v Aleksandrii vidijo, imajo le eno deblo, in njih sad so datelni. Ravno ta dan popoldne nas je turšk parnik s hudodelniki obložen došel, ki jih je k višnjevi reki v zlato jamo pri Fasoklah peljal. Ta dan smo tudi bolniga gosp. Jerana na našo ladijo dobili, ki je bila za bolnika nekoliko bolj pripravna in je imela bolj zaperto stanico, z okni prevideno. — 22. kozop. zvečer smo Asuan dosegli; dve ladii ste nas še le drugi dan došle, in ladija, kjer so bili gosp. namestnik, še le 24. kozop. Bile so tadaj naše ladije, ravno tam, kjer je bila pred

dvema letama ladija „Stella matutina“, ki jo je tukaj prebivajoč francoski dagerotipist narisal, kakor jo drugo sporočilo misionstva v srednji Afriki precej v začetku kaže. Iz ladij izložena roba je na bregu ležala; treba je bilo toraj straže, vsako drugo uro so drugi na straži bili; katero uro pa de je kdo mogel na straži biti, je vladjanje odločilo; in de bi kateri stražnikov ne zadremal, je mogel v 10 minutah vsaj enkrat zaupiti: Guardia n° vahet, drugi: guardia n° tenein, tretji: guardia n° talate, to je: straža 1., 2., 3. Po trije so namreč stražo v enim času imeli. Kdo bi bil pred nekaterimi mesci verjel, de bom v Asuanu na straži stal? Živimu človeku se vse naključni. — 25. kozop. se je bolni Jeran z ladije podal v hišo nekiga Laha, ediniga katoličana v Asuanu, ki je tudi neko sorodovinko pri sebi imel, ki sta oba prav dobra. Z velikim veseljem sta ga sprejela in mu prav lepo stregla. Kaj več Vam je gotovo gosp. Jeran sam pripovedoval. Ko smo v Asuanu bivali, je turški parnik merliča pripeljal. Bil je mašinst tega parnika, katolišk kristjan; zavoljo tega smo ga po katoliški šegi pokopali; jaz sim ga spremil, naši rokodelci so ga pa nesli na pokopališe, kjer že neki abisinski duhoven počiva, ki je lani v Asuanu umerl. Ta mašinst si je v boleznii želel kmalo k misionarjem priti; večkrat je tudi popraševal: Ali bomo že kmalo v Asuanu? Pa Božja previdnost ga je ravno eno uro popred na uni svet poklicala, preden je parnik Asuan dosegel. — 28. kozop. smo se iz Asuana v Šelal preselili, vso robo so kamele tje prenesle, ker so tukaj prvi Nilovi slapovi. Unkraj slapov v Šelalu smo šotore razpeli in vso robo na tla zložili. Bilo je pravo šotorišče. Šotorišu nasproti je bil otok File s tempelnovimi razvalinami iz starodavnih časov. Tudi tukaj smo, kakor v Asuanu, stražo imeli. Ker je gosp. Jeran s Kobilicam v Asuanu ostal, sim ga večkrat obiskal; je pa deleč 5 četert ure. Jezdaril sim na oslu ali sim pa peš šel; vender se pa preveč utruji, kdor po pesku in v silni vročini pes hodi. Ker gosp. Jeranu le ni odleglo, in je želel previden biti, sim 30. kozop. v nedeljo, kjer je bolnik prebival, maševal in ga previdil. Tudi v god vsih svetnikov je bila tam sv. maša. Drugi mašniki so pa v šotorišu v Šelalu maševali. Na vernih duš dan sim jezdé k gosp. Jeranu molitve za mertve natihama molil. Okoli enajstih dopoldne sim se pri njem poslovil. On in rokodelc Kobilica sta se ravno ta dan na najeti ladii v Kairo vernila. Proti večeru so se tudi naše ladije dalje podale; le ena ladija, na kateri smo bili gosp. namestnik, jaz in drugi, je še le 3. listopada opoldne odrinila. Opomniti je, de so gospod namestnik v Šelalu unkraj prvih slapov pri Nilu zemljiša za mision kupili; prvi naši nasledniki bodo toraj že na svojim šotorišče imeli. — Od Šelala dalje so kraji nekoliko drugačni, Nil je bolj stisnjen, na njegovih bregovih se precej visoki hribi raztegujejo, le sem ter tje je majhno polje, kjer dura in drugo žito raste, vidijo se tudi po hribu posamezne hiše. Dolina je prav prijetna, popotvanje bolj kratkočasno, in tudi sapa nekoliko boljši. 4. listop. smo na levim bregu tempelnovo razvalino ogledovali, na zidu se vidi podoba Matere Božje z detetam Jezusam; še družih malarij pa nismo mogli več razločiti. Iz tega se lahko posname, de so nekđaj tukaj kristjanje službo Božjo opravljali. Zid je iz samiga veliciga rezaniga kamna in kaže, de so hotli poslopje s silo podreti, pa terdno zidovje je temu prizadevanju kljubovalo. Ob desetih smo

jadrili memo Kalabšenskiga tempelna; tukaj smo prestopili solnčni zavračni krog in prišli pod vroči solnčni pas. Rekli smo si posmehovaje: „Zdaj bo pa bolj lahke obleke treba, ker smo pod vročim solnčnim pasam“; pa je bilo ravno nasproti še bolj hladno; poletu mora pač tukaj bolj pripekati. Nekaj posebniga je, ako se deleč naprej ali pa nazaj gleda. Ogorelo gorovje je ob Nilovih straneh in ravno ob vodi se razteguje mlada setev; bila je po mojih mislih pšenica. Semena pa tukaj ne sejejo kakor pri nas; devajo ga namreč po več zeru v jamice, s cvekam narejene kakor pri nas za koruzo ali fižol, in potem v šopkih prav čversto raste; ni pa treba ne gnojiti, ne orati; le namakati se mora iz reke. V Egiptu sim pa vender neko oranje vidil, dva vola namreč kriv les po njivi neredno vlačita, perst nekoliko zrahljati. — 6. listop. v nedeljo smo se kaj počasu vozili. Ogorele gore, v globinah z belkastim peskam nasute, so me naših snežnikov opominjale, ki v globinah polno snega imajo. Brezje je tukaj že precej visoko, kar kaže, de Nil že pada. Zvečer smo se tik stermiga hriba počasu dalje pomikovali; brodniki so se do polnoči trudili, de bi ladijo dalje spravili, pa je le malo zdalo. V noči bi se bila kmalo nesreča prigodila. Naša velika in težka ladija je v neko manjši ladijo zadela, ki se je z vertincam borila. Na naši ladii smo večidel spali. Kar nas kričanje in strašno pokanje zbudi. Zdajci po koncu skočimo in vsi zmoteni gledamo, kaj de se je pripetilo. Nekdo pravi, de je ladija počila, in de na pomoč kličejo. Ali ni bilo ravno tako hudo; manjši ladii je bilo namreč zadnje jadro v pravim pomenu odbrito, družiga se pa ni nič zgodilo. Bila je pa ta ladija ena zmed naših; na nji so bili Daninger, Klančnik in Pavlin. — 7. listop. je bila prav hladna noč. Radi bi že bili v Koroskim. Kjer smo bili zdaj, je bilo polno skalovja, za ladije velika nevarnost. Na bregu smo vidili ladijo, ki se je bila ene dni popred razdrobila. Tudi sicer smo marsiktero nesrečno ladijo vidili, in gotovo je tudi več ljudi konec vzelo; pa temu se ni čuditi, zakaj po Nilu nekterikrat vihar kakor po morju razsaja, kakor sim sam neki večer poskusil, in terdili so mi, de je dostikrat se huje. 7. listop. ob enajstih dopoldne smo Korosko srečno dosegli. Ker so nas ene zmed naših ladij prehiteli, smo že šotore razpete dobili in precej vanje šli. Na to smo robo iz ladij pridno izložili, pri kateri smo po noči kakor v Šelalu čuli. Tukaj pismo končam. O priliki bom popotvanje od Koroskiga do Hartuma popisal. . . .

Ogled po Slovenskim.

Iz Loke. — Ljuba Danica! kar si nam veseliga obljubila, se je spolnilo. Slavni misijonar, prečastiti gospod škof Friderik Baraga so tudi nas Ločane obiskali, in takó naše serčne želje spolnili. V saboto pred svetim Jožefam popoldne o pol petih je nam jelo nanzanjati gromenje možnarjev in veselo petje zvonov po vsih cerkvah Njih serčno zazeleni prihod. Stopivši z voza so se podali nar prvo v prelepo, ozaljšano nunsko cerkev prečiste Device Marije, počastit sv. Rešnje Telo, s katerim so tudi silno veliko množico pričujočiga ljudstva blagoslovili. Po dokončanem sv. opravilu so se nekoliko v nunskim samostanu pomudili, potem častito duhovšino in OO. kapucinarje sprejeli, ter se prav prijazno in ljubeznjivo z njimi pogovarjali, in jim marsikaj mikavniga od svojih Indijanov pripovedovali. Pravili so, kako dobri kristjani de so, kako pač osramoté marsiktere tukajšne kristjane, kateri imajo zunej imena zares

malo kaj kersanskiga nad seboj; ali kako vse drugačni so ondotni Indijani potem, ko se k sv. veri spreobrnejo! Popred veči del pijanci, žganjepivci so potlej trezni; popred jezi in meševanju hudo vdani so potlej krotki; zakaj vse to, tako pravijo, se ne spovzame s kersansko vero, z eno besedo: prizadevajo si po kersansko prav živeti.

Na večer so se prečastiti škof podali v staro Loko, kjer so z zbrano množico v cerkvi sv. roženkranc molili v veliko spodbudo vsih pričujočih, potem so jih s sv. Rešnjim Telesam blagoslovili. Kako veliko je bilo veselje prebivavcov tudi te fare, de so jih milostljivi škof saj za nekatere trenutke obiskati in blagosloviti blagovolili, se lahko iz tega povzame, de so v terdim mraku nazaj gredočimu prečastitimu škofu med veselim petjem zvonov z lučicami, po oknih razpostavljenimi, cesto razsvitlovali, kar je bilo zarca prav ginljivo viditi.

Na sv. Jožefa dan so imeli prečastiti škof veliko mašo v farni cerkvi sv. Jakoba, per kateri jim je enajst duhovnov streglo. Pred sv. mašo so pridigovali. Rekli so, de, čeravno jih je milost Božja poklicala, daljnim narodam v Ameriki sv. evangeli oznanovati, jih je vender vselej serčno veselilo, tudi tukaj na Krajskim, v svoji rojstni deželi, Božjo besedo oznanovati, zato store tukej to s serčnim veseljem, in sicer tolikanj bolj na praznik sv. Jožefa, varha Krajske dežele. Rekli so dalje, kako srečna je Krajska dežela, de si je tako veliciga svetnika v svojiga varha izvolila. Po tem so govorili, kako bi imeli mi pa tudi sv. Jožefa v njegovih prelepah čednostih posnemati: v njegovi vdanosti v voljo Božjo, ktero je vselej natanko spolnoval. Povedali so, kako in kdaj moremo tudi mi za voljo Božjo vediti. Takrat so rekli, kadar vam vaša vest govori, kadar vam vaši dušni pastirji, zlasti vaši spovedniki Božjo besedo oznanujejo in perporočajo, takrat slišite voljo Božjo, to je: Božji glas, poslušajte ga! Dalje bi imeli posnemati sv. Jožefa v njegovi ljubezni: on ni hotel Marije hudo soditi, in je razglasiti, rajši je vse Bogu prepustil, in jo je hotel le skrivaj zapustiti. O de bi pač kristjani hotli njega v ti reci posnemati, so rekli, de bi ne bili perpravljani svojiga bližnjiga tako naglo hudo soditi in ga opravljati, dostikrat še, kadar nič res ni! Opomnili so dalje velike poterpežljivosti sv. Jožefa zlasti v njegovi revšini, kar zamore zlasti za zdanje revne čase pomankanja podučljivo in tolažljivo biti. Zadnjič so nas še v duhu peljali k njegovi smertni postelji in nam pokazali njegovo srečno ločitev od tega sveta. Blagor cloveku, so rekli, kateri sv. Jožefa posnema v njegovih prelepah čednostih in se mu za srečno zadnjo uro perporočuje, tacimu bo tudi sv. Jožef na zadnjo uro na pomoč peršel.

Perserčni govor kakor tudi v resnici pobožno obnašanje prečastitiga škofa je marsikteriga močno spodbudilo in ginilo, posebnno ker se kaj taciga še nikdar ni tukej zgodilo, de bi bili kateri Amerikanski škof pridigovali in veliko sv. mašo peli. Zato ostane tudi ta dan, ki je bil po pravici dan veliciga veselja, za Ločane v vedno hvaležnim spominu, de so jih prečastiti škof v svoji veliki ljubezni obiskati blagovolili, in niso bili zastoj mali otroci pri priložnosti opomnjeni, de naj si ta veseli dan dobro v spomin vtisnejo, ker kaj taciga gotovo nikdar več doživeli ne bodo. J. K.

Cerkvene novice z Berda per Podpeči. — (Konec.) Po sveti maši pa se je obilno pričujočim v kratkim življenje sv. Alojzja razložilo, in z opomnjenjem njegovih čednost se je sv. Alojzi vsim mladenčcem in deklicam v živ izgled čistosti in nedolžnosti postavil; to so vsi s posebno pažnostjo poslušali; — Bog daj, de

bi tudi sad obrodilo! Potem so se litanije od sv. Alojzja molile; na zadnje pa je druga podoba sv. Alojzja, ki je tudi Sveti dan na altarcu blagoslovljena bila, od šolske mladine v lepi versti spremljena, očitno v šolo prenešana, na pripravljeno mesto nataknjena in v vedni spomin njegoviga izgleda izpostavljena bila. V šoli so še drugo pesmico od sv. Alojzja: „Prelepa lilija cveti“ iz nekih bukvic zapeli; na to pa so se veselili razšli, in še domá z veseljem od tega pripovedovali. Zaupamo, de bodo vse popisane cerkvene naprave in slovesnosti z Božjo pomočjo, na prošnjo Marije device, sv. Jožefa, sv. Peregrina in sv. Alojzja, k obilniši gorečnosti za Božjo čast in k spodbudi praviga kersanskiga življenja gotovo tudi pripomogle.

Vse to se pa bolj natanko popisuje in očitno naznani tudi zavoljo tega, ker so gospod fajmošter od tistiga časa, kar se je to delo začelo, tudi od nekterih vnanjih dobrotnikov in duhovnikov nekoliko pomoči, in skupej do zdaj 241 goldinarjev prejeli, de iz tega vsi zvedo, de je njih dobrota prav prišla in se tudi prav obrnila. Bog naj vsim poverne; naj jim bo pa s tem tudi očitna zahvala za to izrečena! Nekaj je pa tudi primšina od novih klopi vergla. Na to vižo podpirani, so gospod fajmošter do noviga leta za vse omenjene dela in popravila vsiga skupej 2141 goldinarjev izplačati zamogli — brez vsiga naklada, kar bi bilo ljudi ta čas težko stalo; le nekaj maliga je še dolgá.

Zdaj pa bi bili še drugi trije altarci obnovljenja potrebni; tode ker ljudem sedanji čas za denar hudo gré, in posebnno, ker so bili (razun ajde) pridelki tudi tukej zavoljo toče pičli in revni, se bo to za kako drugo boljši leto odložilo.

Naj sledi zdaj tudi sv. Peregrinu v čast pesem, ktera se tukaj v prav starih bukvah zapisana najde, in še zméraj med ljudstvom tukej poje:

Lêsem na ta hribee teci.

Na Berdu imenovan,

In veliko hvalo zreci

Za ta šac, kter je tû dan.

En svetnik tukej prebiva,

Čudeži so njega moč:

Peregrin tukej počiva,

Vsim deli svojo pomoč.

Rojen je v Laškim kraju

In od zlahtniga stanu.

Zdaj pak v nebeškim raju

Se on veseli močno.

V mestu tam Forli z imenam

Rojen ino pokopan.

Obdan z velikim terpljenjam,

Vse on prestoji voljan.

Od raka jêden do kosti

Je on bil na nogi res,

Bog pa ga ne zapusti,

Poslje mu pomoč z nebes;

Ker njegove hude rane

Seeli en angelski duh,

To v plačilo mu ostane,

Ki ga pošlje mu sam Bog.

O Marija, sveta Devica!

O preljubi Peregrin!

Skaži nam, o Pomočnica,

Svoje milosti spomin!

Ta kdor koli k njemu pride,

Brez pomoči ne gre preč,

Brez tolažbe ne odide.

To vsakteri mora reč.

Je to storil še na sveti,

Še veči moč bo zdaj imel,

Tebe iz nadlog oteti,

Če sem k njemu boš prišel.

To je skazal Laškim krajam,

S čudeži pomagal vsim,

Vse tolažil s svetim rajam,

In je sprosil gnado vsim.

Pa ne samo Laški deželi

On deli svojo pomoč;

Ti, o Berdo! se veselí,

Dal tud tebi je to moč.

Za tega voljo k njemu kriči,

Zdaj povzdigni svoj obraz;

O Peregrin! sereno zakličí,

V revah usmili se čez nas!

V revah ti nas ne zapusti,

In perstopi nam vselej,

Ko nas tarejo slabosti,

Ter nas perpelji v sveti raj!

Peregrin! daj zadobiti

Nam srečin konec ino kraj,

Tukej prav Boga ljubiti,

Po tem doseči sveti raj!

Milli darovi.

Za uboge Indijane: Iz Šent-Jernej 3 gold.
— Neimenovan dobrotnik 4 gold. —

Premembe duhovšine.

V Ljubljanski škofii. Prestavljeni so kaplani: Gosp. L. Dremota v Ustjo, gosp. Mih. Tavčar v Ig, gosp. Jan. Počkar v Hrenovice, njegovo mesto ostane izpraznjeno.